Кремль не шукає миру — він шукає паузу: переговори як інструмент тактики, а не стратегічного завершення війни

Віктор БЕДЬ
Науково-дослідний інститут стратегічних та політико-правових досліджень Карпатського університету імені Августина Волошина

м. Ужгород
19 лютого 2026 року

Анотація

У статті здійснено стратегічний аналіз переговорного процесу між Російською Федерацією та Україною у 2026 році. Обґрунтовується теза про незмінність базових геополітичних цілей Кремля попри тактичні дипломатичні маневри. Розглядаються ревізіоністська доктрина РФ, концепція «сфер впливу» та ідеологема «русского міра» як складові довгострокової стратегії. Проаналізовано ризики «керованої паузи» та «замороженого конфлікту». Запропоновано прогнозні сценарії розвитку ситуації у 2026–2028 роках і визначено ключові напрями дій України для досягнення миру на основі гарантій безпеки та посилення оборонних спроможностей.

Ключові слова: російсько-українська війна, переговорний процес, ревізіонізм, сфери впливу, стримування, безпекові гарантії, військовий баланс, Європейський Союз.

Abstract

This article provides a strategic analysis of the negotiation process between the Russian Federation and Ukraine in 2026. It substantiates the thesis that the Kremlin's core geopolitical objectives remain unchanged despite tactical diplomatic maneuvers. The study examines Russia's revisionist doctrine, the concept of «spheres of influence», and the ideology of the «russkogo mira» as components of a long-term strategy. The risks of a «managed pause» and a «frozen conflict» scenario are analyzed. The paper outlines possible geopolitical scenarios for 2026–2028 and identifies key strategic directions for Ukraine aimed at achieving peace based on security guarantees and strengthened defense capabilities.

Keywords: Russia–Ukraine war, negotiation process, revisionism, spheres of influence, deterrence, security guarantees, military balance, European Union.

Вступ

Останні сигнали з європейських та американських аналітичних джерел засвідчують: у 2026 році не варто очікувати реального завершення російсько-української війни через переговорний прорив. Попри активізацію дипломатичних контактів та обговорення можливих форматів «заморожування» лінії фронту, переконливих ознак стратегічної готовності Москви до припинення агресії не спостерігається.

У західних аналітичних колах дедалі чіткіше формується теза: Кремль не шукає повноцінного миру — він прагне тактичної паузи.

Між цими підходами існує принципова різниця, що має ключове значення для оцінки перспектив переговорного процесу та безпекових ризиків для України і Європейського Союзу.

Фактичний контекст

За інформацією агентства Reuters із посиланням на джерела в європейських розвідслужбах, провідні аналітики Європейського Союзу скептично оцінюють перспективу укладення мирної угоди у 2026 році. У матеріалах наголошується, що Москва не демонструє ознак стратегічної готовності до завершення війни або перегляду своїх базових цілей щодо України.

The New York Times також повідомляє про обговорення в Женеві можливих форматів демілітаризованих зон, тимчасових адміністративних механізмів та інших технічних елементів потенційного врегулювання. Водночас прориву до системних і юридично оформлених домовленостей наразі не зафіксовано.

Ключовий висновок, який простежується в західних аналітичних оцінках, полягає в тому, що переговорний процес не супроводжується ознаками зміни стратегічних цілей Російської Федерації у цій війні.

Відтак наявні дипломатичні сигнали свідчать радше про тактичне маневрування, ніж про глибинну трансформацію позиції Москви. Переговорний формат наразі не підкріплений політичними рішеннями, які б означали відмову Російської Федерації від її довгострокових геополітичних намірів щодо України.

Саме ця обставина зумовлює необхідність переходу від новинної констатації до стратегічного аналізу — з'ясування того, чи змінилася логіка дій Кремля, чи йдеться лише про корекцію інструментів реалізації незмінних цілей.

Стратегічна логіка Кремля

Від початку повномасштабного вторгнення у 2022 році базові стратегічні цілі Російської Федерації щодо України не зазнали фундаментальних змін. Попри зміну риторики, періодичні дипломатичні сигнали та варіативність тактичних підходів, загальна логіка дій Кремля залишається послідовною і зорієнтованою на довгостроковий геополітичний результат.

Серед ключових стратегічних орієнтирів виокремлюються:

- делегітимізація української державної влади та підрив внутрішньої політичної стабільності;
- перетворення України на обмежено суверенну або контрольовану буферну зону;
- закріплення контролю над тимчасово окупованими територіями з їх подальшою політико-правовою інтеграцією в російський простір;
- поступове розширення геополітичного впливу через військовий, енергетичний, інформаційний, релігійний та дипломатичний інструментарій.

Ці цілі є складовими ширшої ревізіоністської доктрини, що сформувалася у російській зовнішньополітичній стратегії протягом останніх двох десятиліть. Її сутність полягає у прагненні переглянути результати завершення «холодної війни», змінити баланс сил у Східній Європі та обмежити суверенний вибір

держав пострадянського простору щодо їхньої інтеграції до європейських і євроатлантичних структур.

Одним із концептуальних елементів цієї доктрини є ідея так званих «сфер впливу», відповідно до якої великі держави мають право визначального впливу на політичну орієнтацію сусідніх країн. У цьому підході Україна розглядається не як самостійний суб'єкт міжнародного права з повнотою суверенних рішень, а як простір стратегічного контролю, важливий для забезпечення безпекових та геополітичних інтересів Росії.

Ідеологічним доповненням такої логіки виступає доктрина так званого «русского міра», що поєднує культурно-історичну риторику із політичною концепцією наднаціональної єдності під провідною роллю Росії. У практичному вимірі ця доктрина використовується як інструмент легітимації втручання у внутрішні справи інших держав під приводом «захисту співвітчизників», «спільної історичної спадщини» чи «єдиного цивілізаційного простору». Саме в такій парадигмі Україна трактується як невід'ємна частина ширшого геополітичного проєкту, а її європейський курс — як виклик російській моделі регіонального домінування.

Таким чином, війна проти України є не ізольованим конфліктом, а частиною довгострокової стратегії перегляду чинного міжнародного порядку та принципу рівності суверенних держав. Змінилася переважно тактика — форми, інструменти та інтенсивність реалізації політики. Стратегічна мета, пов'язана з утвердженням власної «зони пріоритетних інтересів» і обмеженням геополітичного маневру України, залишається незмінною.

Саме тому переговорні ініціативи, які не супроводжуються переглядом базових стратегічних установок Москви, не можуть розглядатися як ознака принципової трансформації її зовнішньополітичної лінії. Вони радше є елементом адаптивної тактики в межах тієї самої довгострокової ревізіоністської доктрини.

Переговорний процес як елемент багаторівневої стратегії

У наявних умовах переговорний процес використовується Москвою як інструмент багаторівневої міжнародно-дипломатичної гри. Йдеться не стільки про пошук взаємоприйнятного компромісу, скільки про структуроване розведення переговорних площин із різними суб'єктами міжнародної політики.

Умовно можна виокремити кілька паралельних напрямів:

- Український трек — де можуть просуватися формули «часткового врегулювання» або «тимчасового миру», які не зачіпають стратегічних цілей Російської Федерації.
- Американський трек — де питання України інтегруються у ширший контекст глобальної безпеки, стратегічної стабільності, енергетичних та регіональних проблем.
- Європейський трек — де використовується фактор економічного навантаження, енергетичної безпеки та внутрішньополітичної втоми окремих держав-членів Європейського Союзу.

Подібна модель передбачає фрагментацію переговорного простору, що потенційно дозволяє Росії адаптувати риторику й пропозиції залежно від адресата, зберігаючи при цьому незмінність стратегічної лінії.

Таким чином, переговорний процес у його нинішньому форматі радше виконує функцію інструмента політичного маневрування та тактичного впливу, ніж механізму досягнення комплексного та стійкого миру.

Пауза як стратегія

У міжнародно-правовому та безпековому вимірі мир передбачає завершення війни через юридично оформлені домовленості, наявність гарантій безпеки, визначення механізмів контролю та встановлення відповідальності сторін. Мир — це інституційне врегулювання причин і наслідків війни.

Натомість пауза означає тимчасове зниження або припинення інтенсивності бойових дій без усунення структурних причин конфлікту. У стратегічному сенсі вона може бути етапом перегрупування сил, накопичення ресурсів і корекції тактики.

У випадку держави, що реалізує ревізіоністську доктрину, пауза набуває особливого значення. Вона може використовуватися як інструмент:

- відновлення та модернізації військового потенціалу;
- адаптації економіки до санкційного режиму та пошуку нових каналів фінансування;
- тестування політичної витривалості союзників України;
- формування міжнародного наративу про «готовність до діалогу» без реального перегляду стратегічних цілей.

Таким чином, тимчасове припинення активної фази бойових дій не є тотожним миру. Якщо воно не супроводжується переглядом базових

політичних установок та юридично закріпленими гарантіями безпеки, така пауза може перетворитися на етап підготовки до нової фази протистояння.

Історичний досвід міжнародних конфліктів засвідчує: держави, що дотримуються логіки геополітичного ревізіонізму, часто розглядають перемир'я як ресурс для відновлення потенціалу, а не як остаточне завершення агресії.

Ілюзія «часткової поступки»

У частині західного політичного середовища періодично лунає припущення, що часткова територіальна поступка або «замороження» лінії російсько-українського фронту можуть знизити рівень ескалації та створити передумови для стабілізації ситуації.

Подібний підхід потребує критичного аналізу.

У логіці держави, що дотримується ревізіоністської зовнішньополітичної доктрини, поступка з боку опонента рідко означає завершення конфлікту. Вона радше сприймається як підтвердження ефективності силового тиску.
Отриманий результат фіксується, легітимується внутрішньою пропагандою та використовується як відправна точка для формування нових вимог.

Історія «заморожених конфліктів» на пострадянському просторі демонструє, що відсутність комплексного політико-правового врегулювання та міжнародних гарантій безпеки не ліквідує джерела напруження. Навпаки, вона створює ситуацію довготривалої нестабільності, де конфлікт залишається інструментом впливу.

У випадку України сценарій «часткового врегулювання» без системних гарантій безпеки може означати:

- збереження військово-політичного тиску;
- постійну загрозу відновлення бойових дій;
- інституціоналізацію невизначеності в безпековій архітектурі регіону.

Таким чином, так зване «замороження» конфлікту без перегляду стратегічних установок агресора та без юридично закріплених механізмів стримування не створює миру. Воно лише відкладає наступну фазу протистояння, зберігаючи структурні передумови для нової ескалації агресії.

Фактор часу: ставка на витривалість

Друга половина 2026 року потенційно може створити для Російської Федерації додаткові фінансово-економічні виклики: обмежений доступ до міжнародного капіталу, зростання вартості внутрішніх запозичень, підвищений бюджетний тиск, а також необхідність постійного фінансування воєнних витрат у режимі тривалої мобілізації ресурсів.

Водночас стратегічний розрахунок Кремля ґрунтується не стільки на показниках економічної ефективності, скільки на факторі витривалості. У центрі цієї моделі — здатність утримувати внутрішню керованість і забезпечувати стабільність політичної системи навіть за умов санкційного обмеження.

У цьому контексті ключовими елементами виступають:

- збереження жорсткого контролю над інформаційним простором і суспільними процесами;
- функціонування економіки у мобілізаційному форматі з пріоритетом військово-промислового комплексу;
- диверсифікація зовнішньоекономічних зв’язків поза межами західних ринків;
- розрахунок на поступове зниження рівня політичної та суспільної консолідації західних держав у підтримці України.

Таким чином, часовий вимір стає одним із центральних чинників стратегії Москви. Ставка робиться на те, що тривалість конфлікту може змінити баланс ресурсів, суспільних настроїв та політичних пріоритетів у країнах-партнерах України.

Це модель довготривалої конфронтації, у межах якої продовження війни розглядається не як тимчасове відхилення, а як інструмент досягнення стратегічних цілей.

Геополітичні сценарії 2026–2028

Прогнозування в умовах війни потребує обережності: динаміка фронту залежить не лише від дипломатії, а й від зміни співвідношення сил, технологій та ресурсів. Водночас саме посилення військового потенціалу України (у т. ч. спроможностей далекобійного ураження та розвитку сучасних ракетних комплексів — власних або наданих партнерами) здатне істотно вплинути на перебіг війни й наблизити мир не на умовах агресора, а на умовах міжнародного права та безпеки України й Європейського Союзу. Йдеться

насамперед про формування стійкого стримування, яке зменшує можливості Російської Федерації продовжувати агресію без неприйнятних для неї витрат.

У цьому контексті доцільно розглядати такі базові сценарії 2026–2028 років:

1) «Керована пауза»

Часткове припинення вогню або тимчасове зниження інтенсивності бойових дій без остаточного врегулювання. Формально може супроводжуватися технічними механізмами контролю, але без системних і юридично гарантованих безпекових рішень.

Ключовий ризик: пауза перетворюється на ресурс для відновлення російського воєнного потенціалу та підготовки нового етапу тиску.

Ключова умова зменшення ризику: наявність реальних гарантій безпеки, інструментів стримування й збереження військової спроможності України.

2) «Війна на виснаження»

Продовження бойових дій із хвилеподібною інтенсивністю та поступовим ресурсним тиском на обидві сторони. У цьому сценарії вирішальними стають технологічні спроможності, масштабованість виробництва, логістика та підтримка союзників.

Критичний фактор зміни ходу війни: нарощення українських можливостей високоточного ураження, включно з далекобійними засобами, що здатні впливати на військову логістику противника, його інфраструктуру забезпечення та командні елементи. Це підвищує ціну агресії для Російської Федерації і потенційно створює умови для переговорів, вигідних Україні та Європейському Союзу, — через стримування, а не через поступки.

3) «Внутрішній перелом у Російській Федерації»

Малоймовірний у короткостроковій перспективі, але стратегічно можливий сценарій, пов’язаний із внутрішніми системними процесами (економічна напруга, елітні конфлікти, соціальна втома, кризові явища в регіонах). Він може призвести або до часткової корекції політики, або до різних форм трансформації режиму.

Застереження: навіть за внутрішніх змін у Російській Федерації не гарантовано автоматичного припинення агресивної лінії; можливі як пом’якшення, так і хаотизація з непередбачуваними ризиками. Тому ставка

України та Європейського Союзу має бути не на «очікування перелому», а на системне стримування й зміцнення власної безпекової архітектури.

Узагальнення

Усі три сценарії перетинаються одним ключовим висновком: переговори стають реалістичними і результативними тоді, коли змінюється баланс спроможностей і ціна продовження війни для агресора. Саме тому посилення оборонного потенціалу України — включно з розвитком високотехнологічних засобів ураження та протиповітряної оборони — є не лише національним завданням України, а й елементом довгострокової безпеки Європейського Союзу.

Що має робити Україна

В умовах, коли переговорний процес може виконувати для Російської Федерації функцію тактичного маневру, Україна має виходити з принципу стратегічної обережності: будь-яке «припинення вогню» або «тимчасова формула» повинні оцінюватися не за риторикою, а за реальними наслідками для безпеки та суверенітету. Ключовим завданням є досягнення миру на основі міжнародного права і гарантій безпеки, а не через відкладену нестабільність.

1) Не підміняти мир паузою

Будь-який формат припинення вогню має супроводжуватися реальними міжнародними гарантіями безпеки, механізмами контролю та відповідальністю сторін. Без цього «пауза» ризикує перетворитися на ресурс для відновлення наступального потенціалу агресора і підготовки нового етапу війни.

2) Поглиблювати оборонну інтеграцію із Заходом і нарощувати спроможності

Спроможності — важливіші за декларації. Україна має послідовно зміцнювати оборонну кооперацію з партнерами, розвивати власний військово-промисловий потенціал і забезпечувати довгострокову масштабованість виробництва критично важливих систем.

Окремо слід наголосити: посилення спроможностей далекобійного високоточного ураження (власними розробками або в межах підтримки партнерів), разом із посиленням ППО та технологічної переваги, може змінити стратегічний баланс. Такий підхід здатний підвищити ціну продовження агресії

для Російської Федерації та створити передумови для миру на користь України і Європейського Союзу, тобто на умовах безпеки, а не поступок.

3) Формувати економіку стійкості та технологічної переваги

Війна виграється не лише на фронті, а й у фінансовій та технологічній площині. Україні потрібна модель економіки стійкості: підтримка критичної інфраструктури, розвиток оборонних технологій, інвестиційні стимули, прозорі правила та антикорупційна сталість як фактор довіри міжнародних партнерів.

4) Утримувати й розширювати міжнародну коаліцію підтримки

Стратегічна мета України — зберегти політичну і суспільну консолідацію союзників. Для цього необхідні системна дипломатія, прогнозована державна політика, чітке пояснення ризиків «заморожених конфліктів» та наголос на тому, що безпека України є складовою безпеки Європи.

5) Зберігати внутрішню єдність нації та інституційну стабільність

Це критичний фактор міжнародної довіри й внутрішньої витривалості. Внутрішні конфлікти, управлінська хаотизація та слабкість інститутів є прямим ресурсом для стратегічних планів агресора. Тому держава має забезпечувати політичну відповідальність, керованість, соціальну згуртованість і сталу роботу ключових інституцій навіть у режимі тривалої війни.

Висновок

Аналіз наявних тенденцій свідчить: у питанні військової агресії проти України стратегічна мета Кремля не зазнала принципових змін. Змінюються інструменти, риторика та тактичні підходи, однак базова логіка дій залишається незмінною.

У цьому контексті переговорний процес не може автоматично розглядатися як свідчення наближення миру. За відсутності перегляду стратегічних установок Російської Федерації переговори виконують радше функцію політичного маневру та інструмента впливу.

Пауза без належних міжнародно-правових гарантій безпеки, механізмів контролю й відповідальності сторін створює ризик відкладеної ескалації. Вона не ліквідує причин конфлікту, а лише переносить їх у майбутнє.

Стабільність Європи безпосередньо пов’язана з безпекою України. Саме тому довготривалий мир можливий лише за умов системних гарантій, зміцнення

спроможностей стримування та збереження принципу суверенної рівності держав. Будь-яка «тимчасова формула», що не враховує цих чинників, не забезпечить тривалої стабільності ні для України, ні для Європейського Союзу.

Джерела

1. Reuters. Top European spies sceptical US will clinch Ukraine peace deal this year. February 2026. Матеріал про оцінки європейських розвідслужб щодо перспектив російсько-української мирної угоди у 2026 році.
2. The New York Times 2026. Матеріали щодо обговорення форматів демілітаризованих зон та переговорного процесу щодо України в російсько-українській війні у 2026 році.